

TARTOMÁNYI JOGALKOTÁSI, KÖZIGAZGATÁSI
ÉS NEMZETI KISEBBSÉGI TITKÁRSÁG

projekt

A multikulturalizmus
és a tolerancia
érvényesítése
Vajdaságban

2006 2007

Szerb Köztársaság
Vajdaság Autonóm Tartomány
**TARTOMÁNYI JOGALKOTÁSI, KÖZIGAZGATÁSI
ÉS NEMZETI KISEBBSÉGI TITKÁRSÁG**

PROJEKTUM
A MULTIKULTURALIZMUS
ÉS A TOLERANCIA ÉRVÉNYESÍTÉSE
VAJDASÁGBAN
2006–2007

Újvidék, 2006.

Bevezető megjegyzések

Vajdaság a multikulturalizmus sajátos példája Szerbiában. A térség nyelvük, írásuk, vallásuk, hagyományaik tekintetében különböző etnikai közösségeinek: szerbek, magyarok, németek, horvátok, szlovákok, románok, zsidók stb. több évszázados együttélése és ezeknek a különbözőségeknél a fennmaradása eredményezte, hogy a központi hatalmak (Budapest, Bécs, Belgrád) erőteljes megsemmisítő próbálkozásai ellenére ma Vajdaság a multikulturalizmus szinonímája. Napjainkban nehezen elképzelhető Vajdaság, illetve autonómiája a több entitás, nyelv, vallás, kultúrformák megléte nélkül. Történelmileg Vajdaság politikai fogalomként a XIX. században elsősorban a szerbek a magyarországi központosítás elleni harcának eredményeként jött létre, de idővel Vajdaság autonómiája a másság védelmének szimbóluma és Vajdaságnak a többi országrészekhez viszonyított sajátossága elismeréséért folytatott harc lett. Vajdaság sajátossága a többi között multikulturalizmusában is megnyilvánul. Nem véletlen, hogy miután 1920-ban Vajdaságot a Szerb Királysághoz, illetve az SZHSZ Királysághoz csatolták, a sajtóságok és az autonómia elismeréséért folytatott küzdelem mégsem lankadt, mert Vajdaság polgárai, így a szerbek is nem csak Vajdaságnak Budapesttől, hanem mindenféle központosítástól, gazdasági kizsákmányolástól és Vajdaság sajátosságai elismerésének tagadásától való függetlenítésének lehetőségét látták.

Vajdaság sokkultúrájúsága számos hatás adattal támasztható alá. Vajdaságban az állami általános iskolákban az oktatás hat nyelven (szerb, magyar, szlovák, román, horvát és

ruszin) folyik, a középiskolákban pedig öt nyelven (szerb, magyar, szlovák, román és ruszin). A elektronikus médiumokban a tömegtájékoztató nyolc nyelven (magyar, szlovák, román, horvát, roma, ukrán és ruszin) történik. A kisebbségek hivatalos nyelvhasználatát a 45 vajdasági község közül 39-ben irányozták elő. A költségvetésből szerb, magyar, szlovák és román hivatásos színházak részesülnek támogatásban. Fejlett a nem kormányzati szektor, Vajdaságban a nemzeti és etnikai kisebbségek tagjai több száz aktív egyesületet és szervezetet alakítottak szokásaik és népi hagyományaik ápolása, a nemzeti kultúra és nyelv fejlesztése, az oktatás előrelendítése stb. céljából.

Vajdaság egyes multikulturális szempontjainak csupán e rövid áttekintése is teljesen elég azon állítás bizonyításához, hogy Vajdaságban fejlett intézményes keretekben érvényesül a sokkultúrájúság, és itt tényleg élnek a különböző kultúrák és nyelvek. Vajdaság népei egyúttal nagyon kifejezetten ragaszkodnak a saját nemzeti kultúrájukhoz és önazonosságukhoz. Tehát leszögezhetjük, a sokkultúrájúság Vajdaságban valóság, és intézményes biztosítéka van a sajátos kulturális tarkaság megőrzésének.

Vajdaság kulturális és nyelvi pluralitása folytán azonban nagy kihívásokkal és problémákkal találja magát szembe. Jóllehet Vajdaságban széles körben tisztelik és mindennapjainak része a multikulturalizmus, azaz a másság megléte és fejlesztése, a társadalom nem minden jelentős tényezője fogadja el. A vajdasági polgárok egy része, különösen a szerbek makacs ellenállást tanúsítanak vele szemben. Nem tagadható, hogy lappangó ellenérzés létezett korábban is, ám az igazi nehézségek a nyolcvanas évek végén a kosovói válság kiterjedésével, a nagyszerb nacionalizmus és sovinizmus

erősödésével vették kezdetüket, majd a horvátországi aztán pedig a bosznia-hercegovinai, végül pedig a kosovói etnikai színezetű összetűzésekkel és háborúval folytatódtak. A fenti események idején széles körű etnikai mozgósítás ment végbe a vajdasági szerbek körében, a másságot és a sajátosságokat pedig gyakran a nacionalista célok és tervek kerékkötőinek minősítették.

Ebben a helyzetben a kilencvenes években a kisebbségek arra kényszerültek, hogy tömörítsék soraikat, és oldalukon is bizonyos etnikai homogenizáció ment végbe, de soha sem radikalizálódtak (tudniillik, különösen a Vajdaság határai mentén történt szörnyű pusztítások ellenére, a nemzeti kisebbségek katonailag nem szervezkedtek, erőszakos lázadásokra vagy terrorcselekményekre Vajdaság területén még utalás sem volt). Megbízható adatok alapján állíthatjuk, amely a különböző kutatásokból derül ki, hogy különösen az állami médiumokban folytatott sovinszta állampolitika eredményeként a vajdasági szerbek jelentős része erőteljes ellenállást alakított ki a multikulturalizmussal szemben.¹ Ehhez egészen bizonyosan hozzájárult több százezer bosznia-hercegovinai szerb betelepítése a kilencvenes évek folyamán. Ezeknek a nemzetek közötti rettenetes összetűzések színhelyéről érkezett embereknek a többnemzetiségű vajdasági környezetbe való beilleszkedése (hiszen teljesen egynyelvű térségből érkeztek) nem ment mindig könnyen, és sajátos kihívást jelentett.

Az állam nem gondoskodott megfelelően ezekről az emberekről, és szinte semmit sem tett annak érdekében, hogy elfogadtassa velük az olyan értékeket mint a sokkultúrájúság vagy a

többnyelvűség. Tehát a megváltozott körülményekben olyan feltételeket kell teremteni, amelyekben a vajdasági szerb többség értékékként fogadja el a nyelvi, kulturális és konfesszionális különbségeket, ne pedig akadálynak tekintse, amelyet mielőbb el kell háritani.

E stratégia érvényesítésének előfeltétele, hogy szembenézzünk a múlttal és a konfliktusokat előidéző traumás tapasztalatokkal. A múlt eseményeit nyitott beszélgetések keretében kell áttekinteni és magyarázni, amelynek során áttekinthetővé válik a vélemények és tapasztalatok pluralitása. Az embereknek meg kell tudniuk, milyen tapasztalataik voltak más nemzetek tagjainak és ily módon kell elkerülniük az előítéletek és sztereotípiák kialakítását.

Az állam feladata, hogy kizárja és szankcionálja a más nemzetek ellen irányuló "gyűlöletbeszédet". A gyűlöletbeszéd számos eleme szinte a múlt utótünete, amely sérő minősítések és csúnya elnevezések formájában meghonosodott a mindennapi kommunikációban és a tömegtájékoztatási eszközökben, és káros hatásuk figyelmen kívül marad. Ennél is veszélyesebbek a politikai és a kultúrelitől származó kijelentések, amelyekben a gyűlöletbeszéd pompát és ideológiai színezetet kap, és éppen azért, mert nem csak büntetlen marad, hanem még széles körű publicitást is kap, erőteljes hatást gyakorol és sokáig, mondjuk úgy: a veszélyt okozó és veszélyeztetett csoport emlékezetébe vésődik.

A meggyőződés, hogy a másság gazdagság nem pedig veszély forrása, a legjobban a saját tapasztalat alapján alakulhat ki. Sok polgárnak azonban nincs alkalma erről meggyőződni, mert etnikailag homogén szociális környezetben mozog. A polgárok, de legfőképpen a fiatalok számára lehetővé kell tenni más kultúrák képviselőivel való baráti és kooperatív

¹ Ezek a kutatások azt mutatják, hogy Vajdaságban a szerbek többsége ellenzi a kisebbségek hivatalos nyelvhasználatra vagy anyanyelvű iskoláztatásra való jogát. Ez figyelmeztető értékű, tekintettel a tényre, hogy Vajdaságban ez érvényes jog és gyakorlat.

találkozásokat. Ez lehet közvetlen kapcsolat tanulmányi kirándulások, kulturális csere, szakmai látogatás, a polgárok egyesületeinek közös akciókban való részvétele, turistautazás stb. formájában. Fontosak az olyan szimbolikus kapcsolatok is, mint mások filmről, tévé-műsorokból, könyvekből, kulturális alkotótevékenységükbe való betekintéssel történő megismerése. A kultúra, amely látszólag semmilyen filmet, zenét, könyvet és más művészeti formákat nem alkot, nem csak kevésbé ismert, hanem kevésbé értékesnek is számít.

Vajdaságban több mint 120 iskolában folyik oktatás valamelyik nemzeti kisebbség nyelvén. Az összesen 344 általános iskolából 18-ban csak valamelyik nemzeti kisebbség nyelvén tanítanak. 18 525 tanuló jár magyar tagozatra, ami a magyar nemzetiségű tanulók összlétszámának 80%-a. Szlovák nyelven összesen 3 272 tanuló tanul, azaz anyanyelvű oktatásban a szlovákok 73%-a részesül. A román tagozatok tanulóinak létszáma 1 338, ami az iskolába íratkozott román nemzetiségű tanulók kb. 58%-a. A ruszin tagozatokon 627 diák tanul, vagy az általános iskolás ruszinok 50%-a. Horvát nyelvű oktatásban mindössze 72 tanuló részesül négy tagozaton. A gyér létszám oka az, hogy ezt a közösséget kisebbségként hivatalosan csak a miloševići rezsim bukása után ismerték el, és horvát nyelvű oktatás csak 2002-ben kezdődött. A nem anyanyelvűkön tanuló nemzeti kisebbségi tanulók számára Vajdaságban megszervezik a nyelv és kultúra fakultatív oktatását, tíz vajdasági helységben folyik a roma nemzetiségű gyerekek fakultatív oktatása, amely 425 tanulót ölel fel.

A gyermekek toleráns környezetben való oktatása és nevelése eredményezi a kultúrák közötti tényleges kapcsolatteremtést. Ennek ékes példája a Nagybecskerekhez közeli Erzsébetlak példája. A Testvériség-egység Általános Iskola 150 tanulója három nyelven: szerbül, magyarul és szlovákul tanul. A tanulók többsége mindhárom nyelvet beszéli. Az iskola keretében működik néptánc csoport, amelyben a gyerekek hagyományos magyar, szlovák, bolgár és szerb dalokat és táncokat tanulnak. A faluban Egység néven hasonló tevékenységet folytat egy másik folklór egyesület. A faluban három egyházközség működik: a szerb pravoszláv, a szlovák evangélikus és a római katolikus, amelyek szorosán együttműködnek, sőt ünnepi alkalmakkor közösen szolgáltatókat ismét.

Erzsébetlak példája Vajdaság és a vajdaságiak szerencsésére nem egyedi, az egész Vajdaságban vannak környezetek, amelyek megőrizték a sokkultúrális és a többnyelvűséget.

Projektünk éppen ennek az elképzelésnek az alapján készült átfogó, több témát és kultúrát felölelő programként, célja, hogy a vajdasági fiatalok körében fokozódjon a nemzetek közötti bizalom.

A projektgazda a Tartományi Jogalkotási, Közigazgatási és Nemzeti Kisebbségi Titkárság.

A projektgazda és a többi a Vajdaság AT Végrehajtó Tanácsa keretében működő titkárság mellett a projektum közvetlen végrehajtói a helyi önkormányzati szervek, a nem kormányzati szervezetek, az oktatási és művelődési intézmények lesznek.

A terület, amelyen a projektumot végrehajtják a Szerb Köztársaság, Vajdaság AT területe.

A projektum szerkezete

1. A projektum célja

E térségben az elmúlt évtized politikai, humanitárius és gazdasági válságainak következményeként beállt helyzet a nemzetek közötti viszonyok további romlásával fenyeget, ezért a probléma sürgős és felelős hozzáállást, és különös tekintettel a fiatalokra, a nemzetek közötti bizalom és egymás tiszteletben tartása érdekében intézkedések megtételét igényeli, hogy ez a társadalmilag veszélyes irányzat a lehető legkisebb méretűre csökkenjen.

Éppen ezért e projektum fő célja, hogy a vajdasági polgárok körében csillapítsa a nemzetek közötti feszültségeket, hosszú távon pedig a tolerancia, a kölcsönös megbecsülés és bizalom szellemének építése.

2. A projektum rövid ismertetése

A projektumban három szintre tagolódik a munka.

Az első szinten a tevékenység koordinálása Vajdaság AT Végrehajtó Tanácsa keretében a közigazgatási szervek rendszeres tevékenysége és feladatköre révén a projektum tervezett célja elérésében eredmények felmutatása.

A második szint külső tevékenység hat külön-külön alprojektum végrehajtása, amelyek a problémát eltérő módon és megközelítéssel próbálják meg pozitív irányba terelni a vajdasági nemzetek közötti viszonyok terén.

A harmadik szint elsősorban a projektum fő céljának elérésén munkálkodó nem kormányzati

Az alprojektumok elnevezése:

- Együtt élni Kiállítás
- Toleranciakupa elnevezésű sportversenyek kísérendezvényyel
- Mennyit tudunk egymásról? Vetélkedő
- Multikulturalizmus Vajdaságban Médiakampány
- Visszatérés a jó üzleti szokásokhoz
- Az etnikumok közötti viszonyok helyzetének értékelése a vajdasági fiatalok körében
- Etno-nap
- Könyv Vajdaság történelméről
- Csatlakozzunk! című kiadvány az EU-ról

szervezetek egybegyűjtése és koordinálása, ami nem zárja ki a szerveződés és tevékenység helyi önkormányzatok, művelődési és oktatási intézmények és egyének révén történő formáit sem.

3. A projektum tárgya

Vajdaság mind modern európai régió multietnikus és multikulturális társadalmi értékeinek a joguralmon alapuló nyitott demokratikus társadalom alapjain való ápolása és fejlesztése.

A projektum **belső vonatkozásai** Vajdaság AT Végrehajtó Tanácsának keretében a tartományi reszorttitkárságokra bízott munkaprogramrészek koordinálása, mégpedig a projektum fő céljának megfelelő témákat és tartalmakat felölelő programoké, továbbá összehangolásuk, hogy az egész projektumnak fokozott hatása legyen azáltal, hogy a projektum alapvető elképzelése megfelelő jelentőséget és érvényt szerez.

A projektum **külső vonatkozásai**, melynek közvetlen végrehajtója a Tartományi Jogalkotási, Közigazgatási és Nemzeti Kisebbségi Titkárság, a hat külön-külön alprojektum megszervezésére

és teljesítésére összpontosít, amelyek az azonos problémát eltérő módon és megközelítéssel próbálják meg pozitív irányba terelni a vajdasági nemzetek közötti viszonyok terén.

A program második szakaszában (2006-2007) az alábbi **alprojektumok** megszervezését és realizálását öleli fel:

1. Együtt élni című kiállítás – eredeti módon mutatná be a közös történelmi és művelődési témákat, amelyekből a Vajdaságban élő szerb és magyar nemzeti közösségek egybefonódása és egymásra hatása ered.

2. Toleranciakupa sportversenyek kísérelőrendezvényekkel – a vajdasági nemzeti kisebbségi oktatással felölelt iskolák, illetve azon községek területén levő iskolák között, amelyben jelentős számú nemzeti kisebbségi él, kuparendszerű sportversenyek megszervezése és megrendezése kosárlabdában (fiúk/lányok), kispályás labdarúgásban (fiúk), röplabdában (vegyes) és aszaliteniszben (vegyes) kísérelő kulturális, művészeti és szórakoztató rendezvényekkel.

3. Vetélkedő Mennyit tudunk egymásról? – vetélkedő/verseny megszervezése és megrendezése a vajdasági nemzeti közösségek történelmére és kultúrájára vonatkozó ismeretekről. A vetélkedőn nemzeti kisebbségi oktatással felölelt, illetve vegyes nemzeti összetételű környezetből való középiskolák csapatai vesznek részt.

4. Médiakampány Multikulturalizmus Vajdaságban címmel – rövid videoklippek a mai Vajdaság területén élő nemzeti és etnikai közösségek hagyományairól, kultúrájáról és történelméről, és ezek sugárzása a jelentősebb vajdasági TV-állomások csatornáin.

5. Visszatérés a jó üzleti szokásokhoz - a többnyelvűség felélénkítése a gazdasági-üzleti szférában.

6. Az etnikumok közötti viszonyok helyzetének értékelése a vajdasági fiatalok körében – kutatások szakszerűen megfogalmazott kérdőívek által a vajdasági fiatalok különböző kultúrákhoz, vagyis más Vajdaságban élő nemzeti közösségek tagjaihoz való viszonyulására vonatkozó helyzetről.

7. Etno nap – egyes Vajdaságban élő etnikai közösségek művelődési, gasztronómiai és más jellegzetességei bemutatásának megszervezése a vajdasági iskolák által és az oktató káderek önálló bemutatásra való felkészítése

8. Könyv Vajdaság történelméről – kiadvány létrehozása, Vajdaság múltjában az 1790-1948 időszakra vonatkozó történelmi eseményeket tematikusan feldolgozó alternatív oktatási eszköz formájában.

9. Csatlakozzunk című kiadvány az EU-ról – a nyomtatvány újbóli kiadása középiskolások számára, amely megfelelő módon és átláthatóan szól az Európai Unióról, annak létrehozásáról, intézményeiről és dokumentumairól.

4. Célcsoportok

Célcsoportok

A projektum elsősorban az általános iskola felső tagozataiba és a középiskola valahány tagozatába járó 14-18 éves korosztályt célozza meg professzionális orientációjukra való tekintet nélkül.

A projektum elsősorban az általános iskola felső tagozataiba és a középiskola valahány tagozatába járó 14-18 éves korosztályt célozza

meg professzionális orientációjukra való tekintet nélkül.

A projektum közvetlen hatása elsősorban a résztvevőit kellene hogy érintse, de egyben a projektum megvalósításában közvetve vagy közvetlenül bekapcsolódó valamennyi szubjektumot is. Mivel a projektum több ezer fiatal bevonását és velük közvetlen kapcsolatteremtést feltételez, különösen a médiakampány hatása tekintetében, a projektum megvalósítása közvetve hatna Vajdaság lakosságának szélesebb körére.

5. Prioritások

A joguralmon alapuló nyitott demokratikus társadalomról, amely a szilárd politikai és gazdasági fejlődésen nyugszik és az Európai Unióhoz való mielőbbi csatlakozásra irányul, alkotott elképzelés valóráváltásához történő hozzájárulás.

Vajdaság többnyelvűségére és multikulturális jellegére vonatkozó tudat erősítése és ennek mint általános érdekű értéknek a bemutatása.

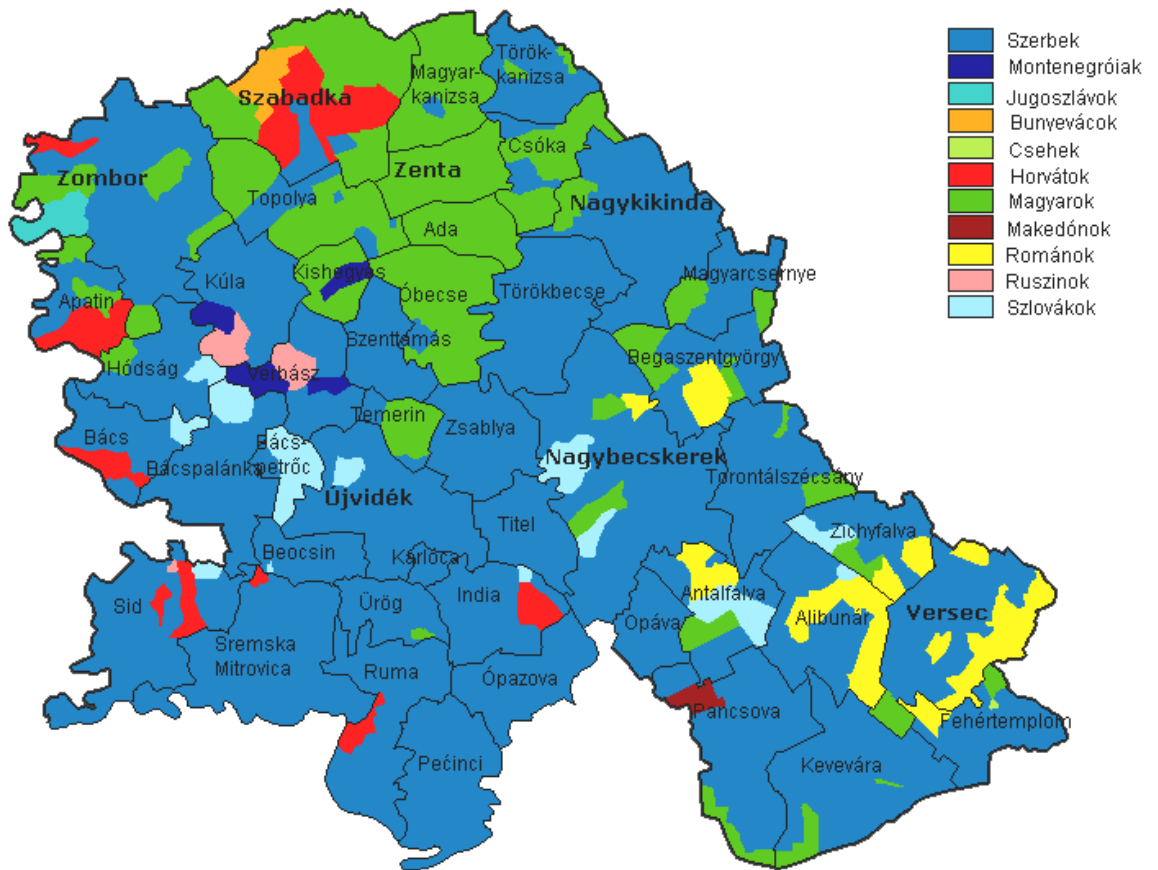
6. A projektum alkalmazási területei

A projektumot egész Vajdaság AT területén realizáljuk, különös tekintettel egyes környezetekre, mégpedig az alábbi kritériumok szerint:

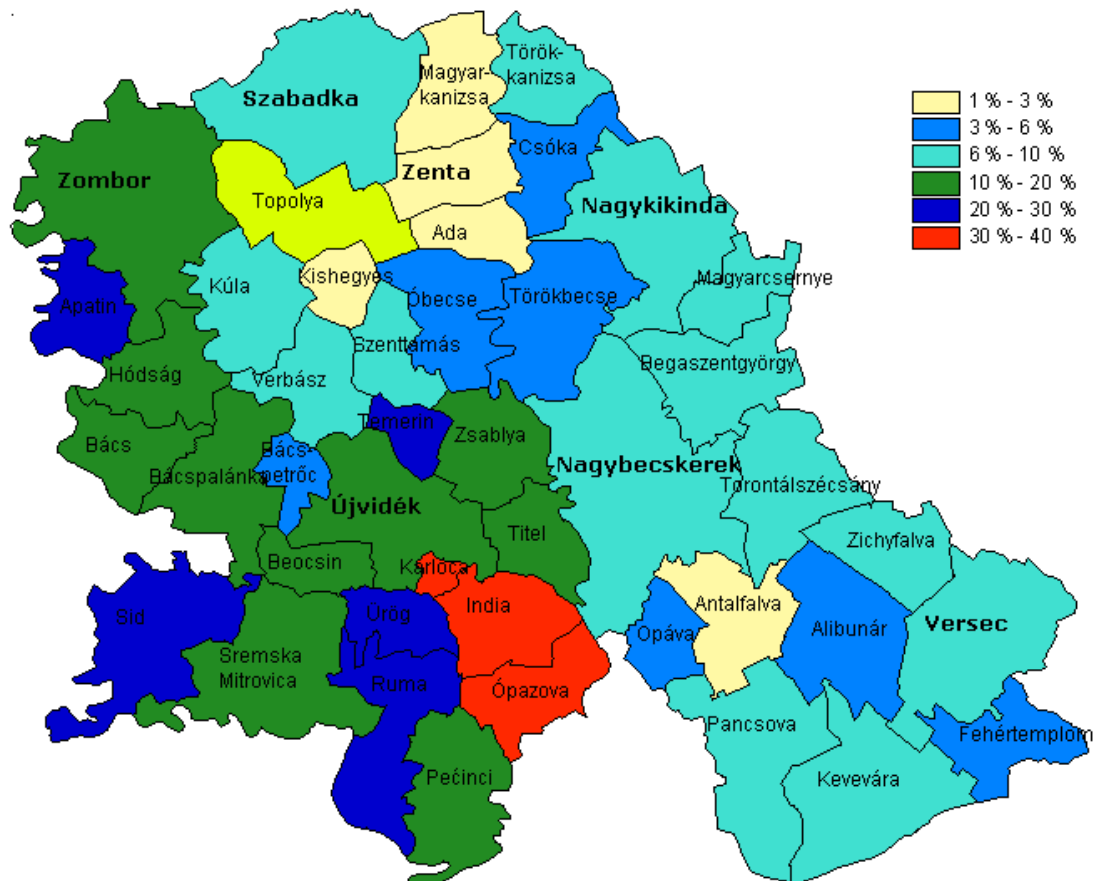
- a nemzeti kisebbségek népsűrűsége
- a menekült népesség sűrűsége és
- a nemzeti és vallási türelmetlenség jelenségének gyakorisága az elmúlt időszakban.

Vajdaság AT területén a nemzeti kisebbségek népsűrűségét a 2002. évi népszámlálás adatai alapján állapítják meg. A menekült népesség népsűrűségét a Köztársasági Menekültügyi Főbiztosság rendelkezésre álló adatai alapján, a nemzeti és vallási türelmetlenség jelenségére és kibontakozásának helyére és gyakoriságára a Szerb Köztársaság Belügyminisztériumának jelentései, illetve a nemzeti tanácsok, a helyi önkormányzati szervek és a tömegtájékoztatási eszközök jelentései alapján kell megállapítani.

Az iskolákat, amelyekben az egyes programokat végrehajtják a Tartományi Oktatási és Művelődési Titkársággal és a Tartományi Ifjúsági és Sporttitkársággal közvetlenül együttműködve kell kiválasztani.

1. térkép
 Vajdaság lakossága nemzetiségi összetétel
 szerint (lásd következő a oldalon)
2. térkép A menekült lakosság községekként

A projektgazdák

A projektgazdák

A projektum, illetve az alprojektum fő gazdája és koordinátora a **Tartományi Jogalkotási, Közigazgatási és Nemzeti Kisebbségi Titkárság**.

A projektum a konkrét alprojektumtól függően a többi tartományi reszorttitkársággal, nemzetközi szervezettel, köztársasági közigazgatási szervvel, helyi önkormányzattal, nem kormányzati szervezettel, oktatási és művelődési intézménnyel együttműködve kerül megvalósításra. Az alprojektumok realizálásába a többi között bekapcsolódik a Tartományi Oktatási és Művelődési Titkárság, a Tartományi Ifjúsági és Sporttitkárság, a Tartományi Tájékoztatási Titkárság, a Vajdasági Múzeum, a Szabadkai Városi Múzeum, más vajdasági városi múzeumok, az Újvdéki RTV, a sportszervezetek, nem kormányzati szervezet, a vajdasági regionális és helyi sajtó- és elektronikus médiumok, az oktatási intézmények (általános és középiskolák) főként a jobbra nemzeti kisebbségi lakosságú községekből, a Vajdasági Pedagógiai Intézet, Vajdaság AT nemzeti kisebbségeinek nemzeti tanácsai, stb.

Az egész projektum teljes koordinálását és teljesítésének ellenőrzését a Vajdaság AT Végrehajtó Tanácsa keretében alakított különbizottság fogja végezni, a bizottság pedig minden egyes alprojektumhoz külön szervezőbizottság működését biztosítja. Mindkét testületbe a Tartományi Jogalkotási, Közigazgatási és Nemzeti Kisebbségi

Titkárság képviselőin kívül a konkrét projektumtól függően csatlakozik a projektumot kidolgozó és végrehajtó többi közvetlen résztvevő, valamint az adományozók képviselői is.

A különbizottság megállapítja a prioritásokat a projektum végrehajtásában, megállapítja a projektum pénzügyi tervét és hitelesíti az alprojektumok megvalósításának pénzügyi tervét, ellenőrzi az eszközök felosztásának jogszerűségét, kíséri a projektum végrehajtását, záróelemzést végez a projektum megvalósításában, a Vajdaság AT Végrehajtó Tanácsának évente kétszer, szükség esetén sűrűbben is, jelentést tesz a projektum végrehajtásáról és más, a projektum megszervezésével és végrehajtásával kapcsolatos teendőket végez. A különbizottságnak vannak tagjai és elnöke. A különbizottság döntéseit az üléseken hozza meg, amikor a tagoknak legalább fele jelen van, határozatokat pedig a tagok többségének jelenlétében hoz, azzal, hogy ha a szavazatok megoszlanak, a határozat akkor számít elfogadottnak, amikor az elnök is rá szavaz. A különbizottság illetékességét átruházhatja a bizottsági elnökre, az átruházott illetékesség végzése során az elnök által hozott határozatokat pedig a bizottság két ülése közt hitelesíti.

Az alprojektumok megvalósításával megbízott bizottságok megszervezik, végrehajtják és ellenőrzik az alprojektumok megvalósítását, negyedévenként jelentést tesznek a Vajdaság AT Végrehajtó Tanácsának, meghozzák és végrehajtják az alprojektumok pénzügyi tervét, megalapítják az alprojektumok megvalósításával megbízott bizottságok a megfelelő számú munkatestületeit, átruházzák azokra a megfelelő felhatalmazásokat, a Tartományi

Jogalkotási, Közigazgatási és Nemzeti Kisebbségi Titkárság támogatásával közigazgatási és műszaki teendőket végeznek az alprojektum megvalósításával kapcsolatban.

A műszaki és közigazgatási teendőket a szervezési bizottság és különbizottság számára a Tartományi Jogalkotási, Közigazgatási és Nemzeti Kisebbségi Titkárság végzi.

Helyzetelemzés a projektum

Az alprojektumok elnevezése:

Az olyan többnemzetiségű környezet mint Vajdaság nemzetek közötti kapcsolatai helyzetének egyik mutatója a nemzeti alapon történő kilengések száma, gyakorisága és fajtája. A Tartományi Jogalkotási, Közigazgatási és Nemzeti Kisebbségi Titkárság 2005 január végén Vajdaság AT Végrehajtó Tanácsa elé terjesztette **A VAJDASÁGBAN 2003-BAN ÉS 2004-BEN NEMZETI ALAPON TÖRTÉNT KILENGÉSEKRŐL SZÓLÓ TÁJÉKOZTATÓT**, amelyet a Végrehajtó Tanács XVI. ülésén elfogadott.

végrehajtásának érdekében

A tájékoztató az illetékes állami szervek, különös tekintettel a belügyi szervek adataira, valamint a sajtó és a más tömegtájékoztatási eszközök beszámolóit, továbbá a Tartományi Jogalkotási, Közigazgatási és Nemzeti Kisebbségi Titkárság értesülései alapján készült.

A tájékoztató az alábbi minősítéseket és mennyiségi mutatókat tartalmazza táblázatos kimutatásában:

2003-BAN ÉS 2004-BEN NEMZETI ALAPON TÖRTÉNT KILENGÉSEK

1. fajtájuk szerint –

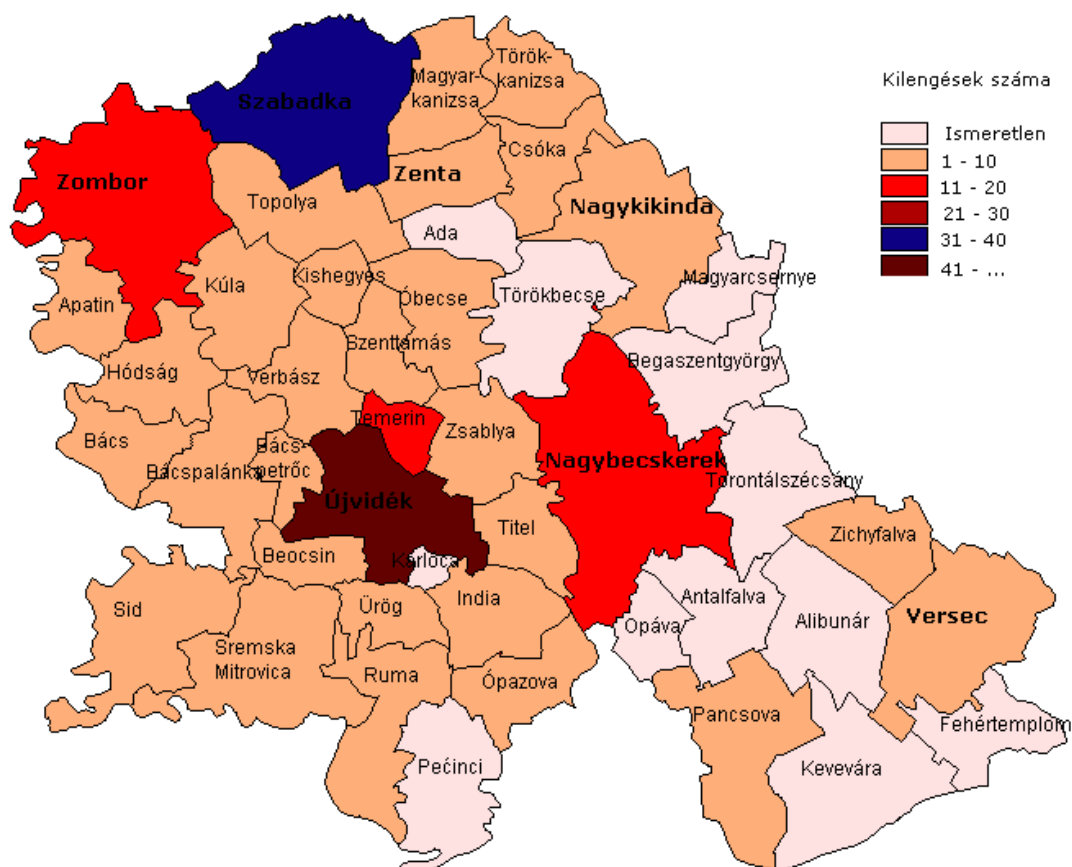
FAJTA	2003. ÉV	2004. ÉV	
		Január-június	Július-november
Sértő tartalmú falfirkák	4	16	19
Sovén tartalmú szórólapok	1	/	/
Plakátragasztás	4	/	/
Vallási létesítmények megrongálása, emlékművek, emlékjelek és sírok rombolása	12	22	8
Idegen holmi megrongálása	7	12	5
Verbális sértegetések, fenyegetések és testi támadások	12	23	27
Faji megkülönböztetés	1	/	/
ÖSSZESEN:	41	73	59

2. irányultság szerint –

NEMZETI KISEBBSÉGEK	2003. és 2004. év
1. Magyar	82
2. Horvát	19
3. Szerb	15
4. Albán	14
5. Roma	12
6. Zsidó	7
7. Szlovák	6
8. Ruszin	3
9. Ashkalli	2
10. Bunyevác	1
11. Gorán	1
12. Német	1
13. Valamennyi kisebbség ellen	6
14. Nem nyilatkoztak nemzeti hovatartozásukról	9
ÖSSZESEN:	178

3. térkép

A 2003-ban és 2004-ben Vajdaságban történt kilengések

Vajdaság AT Végrehajtó Tanácsa megállapította, hogy a Vajdaság AT területén a nemzetek közötti viszonyokban történt kilengések és provokációk megelőzése és megakadályozása érdekében feltétlenül szükség van valamennyi társadalmi tényező átgondolt, kitartó és szervezett tevékenységére, és ennek érdekében elfogadta a következő

Képviselőházának, a Szerb Köztársaság Belügyminisztériumának, a Szerb Köztársaság Igazságügy Minisztériumának és a Szerb Köztársaság Oktatási Minisztériumának.

ZÁRÓHATÁROZATOKAT

1. A Tartományi Jogalkotási, Közigazgatási és Nemzeti Kisebbségi Titkárság feladata, hogy továbbra is figyelemmel kísérje a nemzeti alapon történő kilengéseket, és e jelenségekről szükség szerint jelentést tegyen Vajdaság AT Végrehajtó Tanácsának.
2. A Tartományi Jogalkotási, Közigazgatási és Nemzeti Kisebbségi Titkárság feladata, hogy a többi tartományi szervvel és más érdekelt alanyokkal együttműködésben megfelelő projektumokat dolgozzon ki, és az iskoláztatás, a művelődés, a tömegtájékoztatás, az igazságügy és a belügyi teendők területén megelőző intézkedéseket fogalmazzon meg, amelyekkel tevékenységet fejtenek ki a kilengések elterjedésének és a nemzetek közötti türelmetlenség szisztematikus megakadályozása, a társadalmilag veszélyes jelenségek megakadályozása, a nemzetek közötti jó kapcsolatok megőrzése és a tolerancia szellemének fejlesztése céljából, külön hangsúllyal a fiatalokra irányuló tevékenységre.
3. Ezt a tájékoztatást meg kell küldeni Vajdaság Autonóm Tartomány

A projektum SWOT analízise

Strengths – azokat az előnyöket jelenti, amelyek Vajdaság AT területén vannak a projektum tárgyának kérdésében.

Weaknesses – azokat a hátrányokat jelenti, amelyek Vajdaság AT területén vannak a projektum tárgyának kérdésében, viszont a projektum beillesztésének indítékai és szükségessége a kitűzött célok elérésének érdekében.

Opportunities – azokat az lehetőségeket jelenti, amelyek a projektum és a környezet beilleszkedésének területén jelentkeznek, viszont amelyeket ki lehet, illetve ki kell használni a projektum céljainak elérése érdekében.

Threats – azokat a veszélyeket jelenti, amelyek a projektum alkalmazásának területén jelentkeznek, a projektgazdának azzal a kötelességével, hogy szem előtt tartsa és a projektum fejlesztésével megakadályozza azokat, mégpedig a projektum kitűzött céljának elérése – eredményhez vezetése érdekében.

SWOT - analízis

A projektum sajátos létesítményei

A projektum megvalósítása, a végrehajtásában elért eredmények és nehézségek értékelése felbecsülhetetlen értékű alapot képeznek a szélesebb körű sajátos projektumok kidolgozásához és végrehajtásához.

A multikulturalizmus és az interkulturalizmus érvényesülése Szerbiában – Vajdaságban világosan meghatározott nemzetstratégiát és a beilleszkedéséhez megfelelő intézkedéseket követel. Az állami szerveken kívül ezt a stratégiát vajdasági szinten is ki kell dolgozni. Megfelelő erőfeszítéseket kell tenni az iskolákban és a médiában is a kultúráról, nyelvekről és a multikulturalitásról, mint szociális értékekről való egymás közötti tudat építésére. A környezet nyelvének tanulását több módon kell bátorítani. A különbségekről és

Előnyök:	Hátrányok:
<ul style="list-style-type: none"> A népek több évszázados együttélése, több dicső történelmi példával és idősakkal A különbözőségek tiszteletben tartásának hagyománya Demokratikus irányvételű tartományi kormányzat, amely eddigi négyéves tevékenységével bebizonyította a többnemzetiségű multikulturális Vajdaság, a vajdasági nemzetek és nemzeti közösségek békés együttélésének megőrzésére irányuló őszinte állásfoglalását Vajdaságnak az európai regionális társulásokhoz és folyamatokhoz való megkezdett csatlakozása Erőteljes regionális önzonosságtudat, a "vajdasági" tudat, amely jelen van mind a szerbekenél, mind pedig valamennyi autochton közösséghez tartozóknál 	<ul style="list-style-type: none"> A múlt évszázad kilencvenes éveiből örökölt etnikai konfliktusok a Vajdaságban uralkodó nemzetek közötti kapcsolatokhoz viszonyítva A Horvátországból és Bosznia-Hercegovinából menekült szerb nemzetiségű népesség elégtelen mértékű integrációja és nagy arányú jelenléte, a Vajdaság AT-beli életkörülményekhez és hagyományokhoz való elégtelen alkalmazkodása Kedvezőtlen gazdasági helyzet, nagy arányú munkanélküliség, alacsony életszínvonal A közszolgálatokban, az oktatás és művelődés területén jelentkező égető pénzhiány Nem megfelelő tantervek és az oktatási káder elégtelen képzettsége
Lehetőségek:	Veszélyek:
<ul style="list-style-type: none"> Viszonylag stabil politikai helyzet Lassú, de folyamatban levő gazdasági átalakulás A jogállam lassú, de folyamatban levő kiépítése és az európai integrációkhoz való csatlakozás megalapozott állásfoglalása A nemzetközi közösségnek világos és bizonyított készsége, hogy segítséget nyújtson a tranzíciós problémák kiküszöbölésére 	<ul style="list-style-type: none"> Az államközösség működésében jelentkező problémák A Hágai Bírósággal való megfelelő együttműködés hiánya Kosovo és Metohijában, valamint a Dél-Szerbiában bekövetkezett válság Az európai integrációs folyamatok megrekedése A szociális feszültségek fokozódásának veszélye

különbözőségekről kialakított tudattal kapcsolatos fejtegetéseket ki kell vonni a tudományos viták és témák keretéből, és a mindennapi életben kell végrehajtani.

A nemzeti kisebbségek alkotmányban és törvényekben szavatolt elvitathatatlan jogainak maradéktalan érvényesítése olyan intézményeket és eszközöket követel, amelyek e jogokat az életben hatékonyan érvényesítik, mint például: a nemzeti kisebbségek jogainak érvényesítésével foglalkozó minisztérium (vagy pedig valamely meglévő minisztérium keretében működő megfelelő szerv) megalakítása, az államnak a kisebbségek szavatolt jogainak érvényesítésével kapcsolatos különféle kötelezettségeinek teljesítéséhez szükséges törvényen alapuló jogszabályok elfogadása, megfelelő tervek és stratégiák kidolgozása, a helyzet javítása a foglalkoztatásban az emberek számára biztosított esélyegyenlőség tekintetében, az etnikai toleranciahiány csökkentése, fontos statisztikai adatok begyűjtése, amelyek lehetővé teszik az állam megfelelő tevékenységét a negatív jelenségek megakadályozása és megbüntetése tekintetében.

A nemzeti kisebbségek nyelvén történő oktatás meglévő rendszerében rendkívül fontos megfelelő és alkalmazott normákat meghatározni olyan intézmények megalakításához, amelyekben nemzeti kisebbségi nyelven vagy több nyelven folyik a tanítás. Az ilyen fajta oktatás mindig többletköltséggel jár, mivel gyakran kis létszámú tagozatokon folyik, drágább tankönyvekkel, az oktatói káderállomány képzési költségei drágábbak és hasonló. A jelenlegi oktatási rendszer nem veszi figyelembe ezeket a többletköltségeket, ami gyakran a nemzeti kisebbségi nyelven történő oktatás finanszírozási nehézségeihez vezet.

A szóban forgó oktatáshoz szükséges kiegészítő és pótnormákkal úgyszintén meg kell határozni és bátorítani a multikulturalizmus érvényesítésének kérdéséhez fűződő tanterveket, a "mások" kultúrájának, nyelvének stb. tanulását.

A nemzeti kisebbségek nyelve és írása a helyi önkormányzatokban, illetve valamennyi közigazgatási szerv előtt és a bíróságokon, valamint mindenütt, ahol ezt törvény szavatolja és biztosítja, hivatalos használatának finanszírozási kérdését külön módon kell szabályozni, világosan meghatározott forrásokból és a szükséges költségvetési eszközök terjedelmében.

Magának a projektumnak a megvalósítását Vajdaság AT területének azon részein, ahol a legtöbb nemzeti kilengést jegyezték fel, különös figyelemmel kell kísérni.

A projektum megvalósításában külön figyelmet kell fordítani a roma közösséghez tartozó fiatalok bekapcsolására.

A VAT VT² többi szervének közös stratégiája és kölcsönös tevékenysége

Vajdaság AT szerveinek, illetve Vajdaság AT Képviselőháza munkatestületeinek, valamint Vajdaság AT Végrehajtó Tanácsa titkárságainak

² Vajdaság Autonóm Tartomány Végrehajtó Tanácsa

helyzetét és illetékességét az alkotmány, a törvények és Vajdaság AT statútuma szabályozza. Az egyes tartományi szervek tervei és munkatervei realizálására vonatkozó érintkezési pontok egyike azonban mindenesetre az az érdek, hogy Vajdaság nyílt demokratikus társadalommá fejlődjön és a multikulturalitás, a többnyelvűség megőrzésére és fejlesztésére irányuló állhatatos állásfoglalás, valamint az e területen élő nemzeti és etnikai közösségek ezeknek a szerveknek az illetékességébe tartozó jogainak védelme. E projektum feladatainak egyike, hogy kiemelje és külön rámutasson a tartományi szerveknek erre a tevékenységére és ez egyértelmű és nyílt "igazolványává" váljon.

A projektum és annak jogi és egyéb környezete

A program hordozói vállalják azt a kötelezettséget, hogy a projektum megvalósításakor figyelembe veszik és tiszteletben tartják a projektum tematikájának szempontjából jelentős hazai és nemzetközi dokumentumokat, éspedig:

A projektum hordozói munkájukról tájékoztatni fogják, valamint ajánlásokat és sugallatokat

Hazai jogalap

- SZERBIA ÉS MONTENEGRÓ ÁLLAMKÖZÖSSÉG ALKOTMÁNYOS ALAPOKMÁNYA (Szerbia és Montenegró Hivatalos Lapja, 1/2003-1. szám)
- AZ EMBERI ÉS KISEBBSÉGI JOGOKRÓL ÉS POLGÁRI SZABADSÁGJOGOKRÓL SZÓLÓ ALAPOKMÁNY (Szerbia és Montenegró Államközösség Hivatalos Lapja, 6/2003. szám)
- A NEMZETI KISEBBSÉGEK JOGAINAK VÉDELMEÉRŐL SZÓLÓ TÖRVÉNY (A JSZK Hivatalos Lapja, 11/2002. szám)
- AZ EGYES AUTONÓM TARTOMÁNYI HATÁSKÖRÖK MEGHATÁROZÁSÁRÓL SZÓLÓ TÖRVÉNY (Az SZK Hivatalos Közlönye, 6/2002-1. szám)
- VAT STATÚTUMA (VAT Hivatalos Lapja, 17/1991-653. szám)

Nemzetközi dokumentumok

- KERETEGYEZMÉNY A KISEBBSÉGEK VÉDELMEÉRŐL (Elfogadták 1995. november 10., Strasbourg; hatályba lépett 1998. február 1-jén)
- A NEMZETI KISEBBSÉGEKNEK A KÖZÉLETBEN VALÓ HATÉKONY RÉSZVÉTELÉRŐL SZÓLÓ LUNDI AJÁNLÁSOK (EBEÉ, 1999 szeptembere)
- NYILATKOZAT A NEMZETI VAGY ETNIKAI, VALLÁSI ÉS NYELVI KISEBBSÉGEKHEZ TARTOZÓ SZEMÉLYEK JOGAIRÓL (Elfogadták és kihirdették az Egyesült Nemzetek Szervezete Közgyűlésének 47. ülészakán a 47/135. számú határozatban, 1992. december 18-án)
- A POLGÁROK JOGAIN ÉS FELELŐSSÉGÉN ALAPULÓ DEMOKRATIKUS POLGÁRSÁGÉRT OKTATÁSI ÉS NEVELÉSI PROGRAM ÉS NYILATKOZAT (Elfogadták az Európa Tanács Miniszteri Bizottságának 1999. május 7-én, Budapesten megtartott 104. ülésén)
- NYILATKOZAT A TOLERANCIA ELVEIRŐL (az UNESCO tagjai elfogadták és aláírták 1995. november 16-án)
- ENSZ NYILATKOZAT A VALLÁSI VAGY SZEMÉLYES INDÍTÉKOKON ALAPULÓ INTOLERANCIA VALAMENNYI MEGNYILVÁNULÁSI FORMÁJÁNAK KIKÜSZÖBÖLÉSÉRŐL
- MILLENIUMI ENSZ NYILATKOZAT (ENSZ Közgyűlés, New York, 2000. szeptember 8.)
- R(97)21. számú AJÁNLÁS A MÉDIÁRÓL ÉS A TOLERANCIA KULTÚRÁJÁRÓL (ENSZ miniszteri bizottság, elfogadták 1997. október 30-án a miniszterhelyettesek 607. ülésén)

fogadnak el a Szerbia és Montenegró Államközösség, a Szerb Köztársaság és Vajdaság AT szerveitől, továbbá javasolni fogják e szervek képviselőinek magában a projektumban való aktív részvételét.

A projektum megvalósítása folyamán a projektum szervei külön figyelemmel kísérik a Szerbia és Montenegró Államközösség Képviselőházának és Miniszteri Tanácsának, a Szerb Köztársaság Népképviselőházának és kormányának, valamint Vajdaság AT Képviselőházának és Végrehajtó Tanácsának munkáját és tevékenységét.

Az ezen projektum elfogadásáról és realizálásáról a projektum szervei tájékoztatni fogják a nemzetközi intézmények és államok szerveit, amelyek érdeklődést tanúsítottak a Vajdaság területén uralkodó nemzetek közötti viszonyok és a multikulturalitás megőrzése iránt.

A projektum szervei köteleességet vállalnak, hogy az adományozókat rendszeresen tájékoztatják a projektum megvalósításának állásáról és az elért eredmények mérlegeléséről, éspedig oly módon ahogyan azt az adományozók meghatározzák, illetve oly módon és olyan határidőkben, ahogyan azt az adományozók követelik.

A projektum szervei köteleességet vállalnak, hogy ezen projektum adományozóit bevonják a munkájukba, és a projektum realizálásának figyelemmel kíséréséhez minden szükséges segítséget és együttműködést megadnak.

A projektum végrehajtása során elért eredmények megállapításának alapjai

A szóbanforgó projektum realizálásával elért eredmények megállapítása céljából a projektum realizálása hatásának ellenőrzésére irányuló állandó intézkedéseket kell tenni és tevékenységeket kell folytatni.

A projektum realizálásával megbízott szervek, elsősorban a Vajdaság AT Végrehajtó Tanácsa által alakított valamennyi különbizottság, valamint az alprojektum realizálásával megbízott mindegyik bizottság általános, de az alprojektumokhoz alkalmazott kutatásokat fognak végezni, amelynek célja válaszkéréses arra, vajon emelkedett-e és ha igen, milyen mértékben Vajdaságban a multikulturalizmus és a tolerancia jelentőségéről kialakított tudat, illetve a szóban forgó projektum mennyiben járult ehhez hozzá. Külön figyelemmel kell kísérni és feljegyezni az etnikai, vallási vagy faji türelmetlenség elemeit magukban hordozó kilengések jelenségét.

A projektum értékelésének eljárásában a formális befejezése után megfelelő tanulmányt kell készíteni, azzal a feladattal, hogy a projektumban felölelt területeken észlelt állapotokat regisztrálják és tudományosan feldolgozzák, valamint megfelelő alapot teremtenek az összegyűjtött adatok teljes feldolgozásához, az e területen folyó munka folytatásához és elmélyítéséhez, mind Vajdaság

AT Végrehajtó Tanácsa szerveinek részére, mind a köztársasági szervek részére.

A projektum megvalósításával megbízott szervek meghatározzák a végrehajtókat és jóváhagyják az elért eredmények, illetve a projektum értékelési eljárásának hitelesítéséhez szükséges költségeket.

A projektum alapvető pénzügyi terve

A projektum finanszírozásához szükséges eszközöket a Vajdaság AT költségvetéséről szóló határozat irányozza elő, a szükséges költségvetési eszközök forrásaiként pedig a megfelelő adományokat, illetve a közbevételekből eredő finanszírozást határoztuk meg. Természetesen Vajdaság AT Végrehajtó Tanácsa szerveinek szükséges munkaköltségei, és pedig mind az első szintről (VAT VT rendes munkaprogramja) való programok realizálása, mind a másik két szinten levő munkaprogramok realizálása a VAT költségvetésében levő eszközök megállapított felosztása szerint kerülnek finanszírozásra, illetve a VAT VT egyes szerveinek finanszírozási terveiben, póteszközök igénybevétele nélkül.

A fenti program finanszírozásához szükséges eszközöket a projektum szervei a projektum bemutatásával gyűjtik össze, rámutatva a projektum jelentőségére és a vele kapcsolatos munka következményeire. A projektum realizálásához szükséges eszközök összegyűjtésén folyó munkába a projektum szervei alkalmazhatnak intézményeket, vállalatokat és egyéneket mint a projektum vagy

KÖLTSÉGEK

A projektum realizálásához szükséges pénzeszközök tervezett teljes összege 43 520 000,00 dinár, illetve 544.000 euró.

egy sajátos részére vonatkozó eszközök összegyűjtésének és finanszírozásának hordozói.

A projektum megengedi azt a lehetőséget, hogy a projektum veszélyeztetése vagy céljainak és társadalmi jelentőségének megbontása nélkül a finanszírozására vagy sajátos projektumok, illetve részeinek finanszírozására harmadik alanyok védnök tevékenysége útján biztosítsák a szükséges eszközöket, viszont teret és lehetőséget biztosít az eszközszolgáltatók népszerűsítésére. A harmadik alanyok minden népszerűsítését vagy megjelölését e projektum keretében oly módon kell végezni, hogy az ne veszélyeztesse a projektum céljait és társadalmi jelentőségét.

KÜLÖN RÉSZ: Alprojektek

II. szakasz: 2006–2007

BEVEZETŐ A KÜLÖN RÉSZHEZ

A külön rész A multikulturalizmus és a tolerancia érvényesítése Vajdaságban projektum összetevő része, amelyben a nemzetek közötti bizalom és a multikulturalizmus Vajdaságban való elengedhetelen megőrzésének erősítésére irányuló tudat érdekében, valamint a projektum más céljainak megvalósítása irányában konkrét alprojektek, tevékenységek és akciók vannak megfogalmazva.

A projektgazda a Tartományi Jogalkotási, Közigazgatási és Nemzeti Kisebbségi Titkárság, a Vajdaság AT Végrehajtó Tanácsának meghagyása keretében.

A projektum a Vajdaság AT Végrehajtó Tanácsának többi reszorttitkárságával, a helyi önkormányzatokkal, a művelődési és oktatási intézményekkel, azaz a Vajdaság területén levő nem kormányzati szervezetekkel együttműködve kerül végrehajtásra.

Egyes projektumokat a Projektum Megvalósításával Megbízott Bizottság részéről kinevezett szakcsoport vezeti.

ALPROJEKTUM

MÉDIAKAMPÁNY: Multikulturalizmus Vajdaságban

Kulcsszavak

Érvényesítő tartalmak előkészítése és elektronikus médiumokban való közzététele Vajdaságban.

Bevezető megjegyzések

Az alprojektum a médiakampány megvalósításának folytatását jelenti, amely a 2005-2006 évi projektummal kezdődött rövid videoklippek formájában a mai Vajdaság területén élő nemzeti és etnikai közösségek hagyományairól, kultúrájáról és történelméről, és ezek sugárzása a jelentősebb vajdasági TV-állomások csatornáin, amelyek célja Vajdaság lakosságával megismertetni az ezen a területen élő nemzeti közösségek történelmének és kultúrájának sajátos szegmenstumait.

A projektum célja

A projektum alapvető célja Vajdaság lakossága, különösen a fiatalok körében elektronikus médiák által kialakítani és bővíteni a tudatot az ezen a területen élő nemzeti és etnikai közösségek közös történelmi és kulturális értékeiről.

A projektum tárgya

A projektum keretében kialakított és továbbított üzenetek azoknak az alapeszméknek a vibrációit tartalmazzák, amelyek segítségével meg lehet érteni, hogy a Vajdaság AT területén élő népek kultúrájának, vallásának és nyelvének a különbözősége az a tény, amely gazdagít és nemesít, ellentétben a "más" kultúrájának, vallásának vagy nyelvének a megvetésére irányuló eszmékkal, ellentétben az izolációs és sovinsta eszmékkal, ellentétben a gyűlölet és nemtűrőmség nyelvével.

A projektum üzenetei és az üzenetekről kialakult tudat alapot biztosítanak az etnicitások, a különböző kultúrák, vallási és nemzeti meglátások letéteményesei közötti nyílt dialógusoknak, amelyek a különbözőségek és a meglátások, állásfoglalások és tapasztalatok halmazának megbiztosításával a kizárólagosság és toleranciahiány eszméinek kizárásához vezetnek.

Az üzenetek, úgy a többségi mint a kisebbségi nemzetek felé irányulnak Vajdaság területén, mint egységes üzenet a megértésről és toleranciáról.

Ennek a projektumnak az üzenetei semmiképpen nem a nemzethez tartozásról való tudat kizárására irányulnak, de erőteljesen az egyén nyílt társadalomhoz való tartozásának tudatára irányulnak, a nemzetközi kapcsolódás, az európai integráció és más kapcsolódások felé, amelyek nem nemzeti vagy vallási hovatartozáson alapulnak.

A projektum üzenete szükséges a nyilvános szó szintjének felemeléséhez és azoknak az egyéneknek a bátorításához, amelyekhez közel áll a nyelv és a multikulturalizmushoz és többnyelvűséghez való érzék.

A projektum ismertetése

A projektum egyrészt rövid videoklippek kidolgozására irányul, amelyeket a Vajdaság területén levő regionális és egyes helyi TV állomások műsoraiban közvetítenek, amelyek tartalmuknál fogva Vajdaság történelmében és kultúrájában nevezetes egyéniségeket mutatnak be, valamint ezeknek az egyéniségeknek az ezen a területen levő multietnikus kapcsolatok fejlesztéséhez és a vajdasági multietnikus társadalom kiépítéséhez való hozzájárulását.

Alapvető szerepükön kívül ezeknek a klippeknek a sorozata közvetlen média általi támogatást nyújt az Együtt élni – 2006-2007 elnevezésű kiállítás alprojektumnak, úgy, hogy ezek a klippek az alprojektum megvalósításával egyidejűleg lesznek sugározva a TV állomások műsoraiban.

Valahány videoklipp legalább két nyelven lesz sugározva (szerb és magyar), mert az említett Együtt élni elnevezésű Kiállítás alprojektumot támogatja, amelynek feladata, alapjában véve, bemutatni az e területen élő szerb és magyar nép egybefonódását.

Ez az alprojektum két szakaszban lesz realizálva. Az előkészítő (kreatív) szakasz a videoklippek felvételezéséhez szükséges anyag begyűjtését, felvételezését, vágását és végső feldolgozását foglalja magában. A második (médiái) szakasz a kész videoklippek sugárzását jelenti a TV állomások műsoriban.

A médiakampány alprojektum keretében megvalósul A multikulturalizmus és tolerancia érvényesítése Vajdaságban projektum kiegészítő promóciós anyaga is nyomtatott brosúra formájában és a projektum digitális prezentációja CD-én (un. Show Reel projekt).

A tolerancia érvényesítése és a projektum célkitűzéseinek elérése céljából az egész

projektum támogatásaként ezen alprojektum keretében kialakításra kerül a projektum interaktív tartalmú web-oldala (web sajt), amely nem csak komplett információkat és jelentéseket tartalmaz a projektum, illetve egyes alprojektumok megvalósításáról, hanem tematikailag is a látogatók célcsoportjainak szükségleteit szolgálja.

Célcsoport

A projektum hatásának a médiát képező televízió által ki kell terjednie az emberek szélesebb körére, szinte Vajdaság minden polgárára, mindenk előtt a fiatalokra. Természetesen, a fő szándék nem csak azokra a tartalmakra emlékeztet, amelyeket a projektum anyaga feldolgoz, hanem éppen a szóban forgó, főként a fiataloknak szánt tartalomra.

Projektgazda

A projektgazda a Tartományi Jogalkotási, Közigazgatási és Nemzeti Kisebbségi Titkárság.

A projekt megvalósításának üteme

Az első (kreatív) szakasz 2006. májusában kezdődik, befejezését pedig 2006. június végére terveztük.

A második (médiái) szakasz 2006. szeptember elejétől december végéig tart.

A projektum figyelmel kísérése és értékelése (ex ante osztályozás).

A projektum megvalósításának figyelmel kísérését és közvetlen vezetését szakcsoport végzi – a projektum megvalósításával megbízott bizottság. A projektum keretében elért

eredmények értékelésére az eredeti projektumban foglalt módon és eljárás alapján kerül sor, amelynek szerves részét képezi ez az alprojektum is.

Finanszírozási források

A projektum költségeit a Vajdaság Autonóm Tartomány költségvetéséből finanszírozzák. A projektum megvalósításához szükséges eszközök támogatói szerződések megvalósítása által is biztosíthatóak, az eredeti projektum feltételeivel összhangban.*

*Megjegyzés: A Multikulturalizmus Vajdaságban Médiakampány projektum formájában nem korlátozódik az előzőekre. Az egész projektum és alprojektek média általi bemutatója külön-külön történik a projektek keretében, a konkrét projektum médiai támogatásaként. A média általi bemutató külön tevékenységként szervezeti és pénzügyi értelemben egyes alprojektumokhoz lesz kapcsolva.

ALPROJEKTUM

MÚZEUMI KIÁLLÍTÁS: Együtt Élni

KULCSSZAVAK

Multimediális kiállítás a mai Vajdaság területén élő szerb és magyar nép történelmi és kulturális egybefonódásáról.

Bevezető megjegyzések

Az általános társadalmi krízis, amely magával ragadta a jugoszláv államokat az 1990-es évek után, jelentős nyomot hagyott a nemzetek közötti viszonyokon is Vajdaságban. Az utóbbi években a nemzetek közötti viszonyok a válság és az összetűzések jeleit mutatják, amelyek főként a valamikori Jugoszlávia területén dúlt háborús események következményeiből, ugyanúgy a különféle retrográd politikákból és mítoszi nemzeti tanításokból fakadnak.

Vajdaságban a multikulturalizmus és etnikai tolerancia értékeiről a tartós elhatározás érzése alakult ki. Habár, az aktuális nemzetek közötti viszonyok, különösen a szerb-magyar viszonyok jelentős mértékben megromlottak, az a vélemény, hogy mindkét oldalon létezik ezeknek a viszonyoknak a korszerű európai eszmék és tendenciák szellemében való fejlesztéséről kialakult tudat.

Ebből a meggyőződésből ered az az ötlet, hogy a vezető vajdasági kulturális és oktatási intézményeket ösztönözni kell a multikulturalizmus és az etnikumok közötti tolerancia fejlesztésére és megőrzésére Vajdaságban.

Az Együtt élni kiállítás megvalósítása eredeti módon mutatja be a közös történelemből eredő témákat, amelyek alapján ebben a térségben kialakultak az egybefonódások és a kölcsönhatások, elsősorban a szerb és a magyar nép között.

A projektum célja

A kiállítást a lakosság, különösen a fiatalok szisztematikus képzéséhez való hozzájárulásként fogalmazzuk meg, a multikulturalizmus és az etnikumok közötti tolerancia fejlesztéséről szerzett pozitív történelmi és európai tapasztalataink átadásával. Hisszük, hogy ezeket az értékeket jelentősen ösztönözzük, szerintünk fontos egy ilyen komplex történelmi, etnológiai és kulturológiai kiállítás megvalósítása, amely érvényesítené a lakosság nemzeti és közös történelmének legpozitívabb értékeit, valamint az együttélés történelmi értelmét Vajdaságban.

Az ilyen helyzethez vezető okok közt találhatjuk azt a tényt is, hogy a lakosság nincs megfelelően tájékoztatva több nemzet a mai Vajdaság területén való együttélésének történelmi és kulturológiai szempontjairól. Az ilyen tájékoztatatlanság gyakran található a napilapok és az olvasóközönség közt közkedvelt és könnyen elérhető lapok oldalain is.

Véleményünk szerint a kiállítás megfelel a téma három dimenziós és eredeti tárgyakkal, kísértő rendezvényekkel kiegészített modern multimediális muzeológiai bemutatás követelményeinek. A kiállítás nevelő hatású, eredeti, érdekes és a széleskörű közönségnek, elsősorban a fiataloknak van szánva.

A projektum ismertetése

A kiállításon **három témakör** kerül bemutatásra:

1. HOGYAN LETTÜNK SZOMSZÉDOK

2. KÖZÖS ÉLETÜNK

3. HOL TARTUNK MA

A **KÖZÖS ÉLETÜNK** **második témakör** bemutatja a közös élet pozitív példáit, a kulturális egybefonódásokat és a toleráns nemzetek közötti viszonyok eredményeit.

- a polgári társadalom fejlődése, a Habsburg Birodalom déli területein élő különböző etnikai csoportok mélyebb társadalmi és gazdasági kapcsolata;
- az európai liberalizmus hatása a magyarországi helyzetre 1867 után;
- hasonló és azonos történelmi és államjogi keretek, amelyek megnyitották a szerb és a magyar nemzet megalakulási folyamatát, illetve kialakítását;
- különféle gazdasági és szociális fejlődések megnyilvánulásai (ipar és kisipar, szellemi, kulturális, szórakoztató és mindennapi élet);
- mítoszok és nemzeti szimbólumok kialakulása.

A **HOL TARTUNK MA** **harmadik témakör** Vajdaság sokféle népének életét mutatja be a liberális és szociális forradalmi rendszerek hatása alatt Vajdaságban:

- közös felállás a diktatúra ellen (fasizmus, sztálinizmus);
- 1956.
- többnemzetiségű Vajdaság – újságok, filmek, TV, kiadóházak, kulturális alkotások;
- vegyes házasságok, lakodalmak, gyermekek.

A vegyes házasságok csökkenése a politikai folyamatok és a jugoszláv krízis hatására következett be. Ezért, Vajdaságban nagyon fontos elejét venni a negatív politikának, azokban a szférákban is, amelyek a személyes életben jelentkeznek.

Ebben a témakörben szimbólikusan mutatjuk be a nemzetek közötti megértés, a toleráns együttélés és az együttműködés közös céljait, amelyek előfeltételei az előrehaladásnak és Vajdaság európai folyamatokba és integrációba való bekapcsolódásának.

A kiállítás a szerb és a magyar nép különböző nemzeti érdekei által a szerencsétlen történelmi körülmények közt (az 1848/49-es összetűzés, az 1942. évi razzia, az 1944/45-ös atrocitások) kiváltott történelmi tényeket öleli fel, amelyek a nemzetek közötti véres összetűzésekhez és leszámolásokhoz vezettek és érzékeny és nyílt kérdéseknek számítanak.

Célcsoport

A kiállítás effektusai a többnemzetiségű és többnyelvű általános iskolák felsőbb osztályos és a középiskolák tanulóira (14-18 éves korig) irányulnak. Közvetetten fel kell, hogy ébressze az érdeklődését a tanügyben, a médiákban és a kultúrában tevékenykedő embereknek, illetve szélesebb körben felölelje ezeket az embereket.

Projektgazda

A projektgazda a Tartományi Jogalkotási, Közigazgatási és Nemzeti Kisebbségi Titkárság.

A Szervező Bizottság tagjai: a projektgazda, az adományozó, a Vajdasági Múzeum, a Szabadkai Városi Múzeum és a Szabadkai Történelmi Levéltár képviselői, valamint azoknak a városi múzeumoknak a képviselői, amelyekben a

kiállításnak ez a szakasza megvalósul; a titkárság képviselője a bizottság titkára.

A projektum megvalósításának üteme

A kiállítás első szakasza Újvidéken és Szabadkán kerül megvalósításra 2006 február-júniusi időszakában.

A kiállítás második szakaszára (a 2006-2007 időszakban) 2-4 vajdasági városban kerül sor a 2006. év utolsó negyedében és a 2007. év első negyedében.

Finanszírozási források

A kiállítás költségei:

- kísérő nyomtatványok: plakátok, katalógusok, meghívók;
- szerzői tiszteletdíjak, napidíjak, útiköltségek, műszaki támogatás;
- a tanulók szervezett utazásai;
- a kiállítás konkrét múzeumokban való megvalósításának költségei.

ALPROJEKTUM

MENNYIT TUDUNK EGYMÁSRÓL? - vetélkedő/verseny a tanulók más nemzetekre vonatkozó ismereteiről

KULCSSZAVAK

Középiskolás tanulók vetélkedője a Vajdaságban élő más nemzeti közösségekről való ismeretekben.

Bevezető megjegyzések

A mennyit tudunk egymásról alprojektum - a tanulók más nemzetekre vonatkozó ismereteire irányuló vetélkedő célja a vajdasági fiatalok nemzetek közötti bizalmának erősítése. Az alprojektum a más tannyelvű, azaz kisebbségi nyelvű, vagy nemzeti szempontból vegyes környezetben levő középiskolai csapatok megszervezésére és a tanulók más népekre vonatkozó ismereteiről való vetélkedő/verseny megvalósítására irányul.

A projektum célja

A cél az, hogy minél nagyobb számú különböző nemzetiségű tanuló vegyen részt a Vajdaságban élő nemzeti közösségek történelmének és kultúrájának egyes szegmentumaira vonatkozó ismeretekre irányuló vetélkedőben, ami hozzájárulna a jobb kölcsönös megismeréshez, megértéshez és az együttéléshez.

A projektum ismertetése

A projektumban részt vesznek a más tannyelvű, azaz kisebbségi nyelvű középiskolák tagozatainak tanulói, amely vetélkedő formájában kerül megvalósításra.

A projektum megvalósításának első szakasza (2005-2006) sikeresen megvalósult és az Újvidéki Televízió műsorában sugározták.

A második szakaszban (2006-2007 időszak) a csapatok oktatási intézmények szintjén lesznek megszervezve, a vetélkedő első köre – a minősítés - párhuzamosan négytől nyolc vajdasági városban (körzeti központokban) lesz megtartva. Egy vetélkedőben 8-16 csapat vesz részt, eliminációs rendszer alapján. A középdöntőre és a döntőre a 2006/2007 tanév I. félévében Újvidéken kerül majd sor 32 résztvevő csapattal.

Ennek a szakasznak az első időszakában felül kell vizsgálni az anyagot (skriptákat), amely a 2005-2006 időszakra készült, valamint biztosítani kell új kérdések kidolgozását a vetélkedőhöz, amelyhez angazsálni kell vajdasági történészek egy csoportját.

Az Újvidéken tartandó középdöntő és a döntő az RTV NS televízió (vagy más regionális tévéállomás) közreműködésével lesz megvalósítva, amely biztosítja a vetélkedők teljes felvételezését és a műsorok sugárzását saját műsorai keretében.

Projektgazda

A projektgazda a Tartományi Jogalkotási, Közigazgatási és Nemzeti Kisebbségi Titkárság.

A Szervező Bizottság tagjai: a projektgazda, a tartományi Oktatási és Művelődési Titkárság az adományozó képviselői, valamint a nemzeti

kisebbségek nemzeti tanácsainak a képviselői; a bizottság titkára a projektgazda képviselője.

A projektum megvalósításának üteme (2006-2007)

I. szakasz – a skripták felülvizsgálása, előkészítés a nyomtatáshoz (a megjelenés határideje: 2006. szeptember 1.)

II. szakasz – *vetélkedők*:

- **Első kör** – minősítés 4-8 regionális központban (2007. január-március)
- **Második kör** – középdöntő és döntő (Újvidék, M Stúdió) – (2007. április-május)

III. szakasz – a műsorok utólagos bemutatása és közvetítése a TV állomások műsoraiban (2007. május végéig).

A projektum megvalósításához szükséges költségek elemei

- A vetélkedő költségei: az anyag felülvizsgálása (szerzői díjak),
- Az anyag nyomtatásának és szétküldésének költségei
- A szervezők és a társszervezők napidíjai és útiköltségei
- Szervezési költségek (szállítás, étkeztetés, stb. a résztvevők számára; felszerelés);
- A TV anyag felvételezése és utólagos bemutatása.

ALPROJEKTUM

Sportversenyek Kisérő- rendezvényekkel -TOLERANCIAKUPA- ALPROJEKTUM

KULCSSZAVAK

A Vajdaságban élő különböző nemzeti közösségekhez tartozó általános és középiskolai tanulók közkedvelt sportágakban szervezett versenyek általi egymásközötti közeledése.

Bevezető megjegyzések

Az alprojektum sportversenyek megszervezésére és megrendezésére irányul a vajdasági nemzeti kisebbségi oktatással felölelt különböző iskolák illetve azon községek területén levő iskolák (az általános iskolák felsőbb tagozatai és a középiskolák) csapatai között, amelyekben jelentős számú nemzeti kisebbségi él, függetlenül a tannyelvtől, a versenyek mellett pedig a Vajdaság területén különböző etnikumokhoz tartozó fiatalok egymásközötti megismerkedése, közeledése, kölcsönös tiszteletben tartása és a tolerancia szellemének fejlesztése érdekében még egésznapos művelődési és szórakoztató programot is szervezünk a résztvevők számára.

Szerintünk a sport a legmegfelelőbb szempontja az olyan életnek, ahol a közösségi szellemet, a tisztességes játékot és a kölcsönös tiszteletben tartást a legkönnyebb megvalósítani.

A projektum célja

Az e térségben az előző évtizedben létrőlött politikai, humanitáris és gazdasági válság következményeként megromlott nemzetek közötti viszonyok Vajdaságban megkövetelik a problematikának sürgős és komoly kezelését és olyan intézkedések foganatosítását, amelyek erősítik a nemzetek közötti bizalmat és kölcsönös tiszteletben tartást, különösen a fiatal nemzedékeknel, ilymódon ez a társadalmilag veszélyes tendencia a legalacsonyabb szintre csökkenhet.

A hangsúlyt elsősorban a fiatalokra kell helyezni, különösen arra az életkorra, amikor már eléggé érettek arra, hogy megértsék a problematikát, másrészt pedig még mindig lehet rájuk hatni, illetve olyan korban vannak (14-18 év), amikor még lehet pozitívan hatni viszonyulásukra, ebben az esetben a másik nemzethez és etnikai közösséghez. Ezenkívül a fiatalokkal való foglalkozás ebben a korban hosszú távú eredményeket ad, vagyis kialakítja állásfoglalásukat a jó nemzetek közötti viszonyokról, a más fajták iránti bizalmukat és a másság tiszteletben tartását.

A projektum ismertetése

A projektum sportversenyek megszervezésére és megrendezésére irányul a vajdasági nemzeti kisebbségi oktatással felölelt különböző iskolák illetve azon községek területén levő iskolák között, amelyekben jelentős számú nemzeti kisebbségi él, függetlenül a tannyelvtől.

A versenyek kuparendszerűen lesznek megtartva a következő sportágakban: kosárlabda (fiúk/lányok konkurrencia), kispályás labdarúgás (fiúk konkurrenciája), röplabda (vegyes konkurrencia) és aszalíteniszben (vegyes konkurrencia).

A csapatok nemzeti kisebbségi nyelven folyó oktatás intézményei (az általános iskolák felső tagozatai és a középiskolák) szintjén állnak össze vegyes nemzeti-nyelvi elven (valahány tannyelven a tanulók arányosan vesznek részt az iskola csapatában, amely képviseli az iskolát a versenyen).

A verseny első köre párhuzamosan hat vajdasági regionális központban lesz megtartva (Nagybecskerek, Mitrovica, Zombor, Újvidék, Topolya és Versec), ahol minden sportágban összesen 48 csapat verseng és 2 500-3 000 résztvevő közvetlen részvétele várható. A döntő versenyek Szabadkán lesznek megtartva.

A versenyek mellett az egymásközötti ismerkedés és közeledés, ezáltal pedig a kölcsönös bizalom és a tolerancia kialakítása érdekében kísérő rendezvényeket is szervezünk a résztvevők számára.

Valahány versenyt többnyelvű tartalom kísér (feliratok, műsorvezetés, marketing anyag), attól függően milyen a csapat nemzeti összetétele egyes központokban.

A médiakampány megvalósítása érdekében a nemzeti kisebbségek nyelvén regionális és tartományi jelentőségű elektronikus és nyomtatott médiák, a helyi médiák és a sajtó is angazsálva lesznek.

A média általi bemutató érdekében nyomtatott, rádió és televíziós népszerűsítő anyag is kidolgozásra kerül.

Célcsoport

A projektum közvetlen hatása elsősorban a projekt résztvevőit kell, hogy érintse, különösen a versenyben résztvevőket, az iskolai csapatok tagjait, de minazokat az alanyokat is akik közvetlen vagy közvetetten bekapcsolódtak a

projektum megvalósításába. Közvetetten a projektum hatása kiterjed szélesebb körben is, először is azokra az iskolákra és településekre is amelyek diákjaiból kialakulnak a csapatok, azokra az önkormányzatokra, ahol a verseny lesz megtartva, a médiák által pedig Vajdaság szélesebb körű nézőközönségére.

Projektgazda

A projektgazda a Tartományi Jogalkotási, Közigazgatási és Nemzeti Kisebbségi Titkárság, de a megvalósításában részt vesznek a helyi önkormányzatok szervei, a községi sport és ifjúsági intézmények, az oktatási intézmények (általános és középiskolák), stb.

Szervezés

A projektum koordinációja és az általános tevékenységek megszervezése érdekében szervező bizottság alakul. A szervező bizottság összetétele a következő: a projektgazda képviselője, a Tartományi Ifjúsági és Sporttitkárság képviselője, az adományozó és a társszervező képviselője, a helyi önkormányzatok és más, a projektben résztvevők képviselői. A szervező bizottság regionális szervező bizottságokat is alkothat. A verseny első körének koordinációja érdekében külön minden régió számára munkacsoport alakul.

A projektum megvalósításának üteme

A projektum első szakasza (2005.) 100 vajdasági oktatási intézmény részvételével sikeresen lebonyolult.

A 2006. évben a következő ütem szerint tervezzük a versenyeket:

Első rész: előkészítő szakasz (a megvalósítás üteme 2005. május – szeptember)

Második rész: versenyek

- Az **első kör** 2006 októberére
- A **második kör** 2006 novemberére.

Finanszírozási források

A projektum költségeit Vajdaság Autonóm Tartomány költségvetéséből finanszírozzák. A projektum megvalósításához szükséges eszközök támogatói szerződések megvalósítása által is biztosíthatóak, az eredeti projektum feltételeivel összhangban.

ALPROJEKTUM

VISSZATÉRÉS A JÓ ÜZLETI SZOKÁSOKHOZ - a többnyelvűség felélénkítése -

KULCSSZAVAK

A többnyelvűség érvényesítése a Vajdaság területén működő gazdasági alanyok ügyvitelében.

Bevezető megjegyzések

A Visszatérés a jó üzleti szokásokhoz – a többnyelvűség felélénkítése egyedi projektum A multikulturalizmus és a tolerancia érvényesítése Vajdaságban projektum részét képezi, amelynek alapvető célja a nemzetek közötti bizalom erősítése Vajdaságban, gazdája pedig a Tartományi Jogalkotási, Közigazgatási és Nemzeti Kisebbségi Titkárság.

A projektum a vajdasági gazdasági- üzleti szférában a többnyelvűség alkalmazása körüli helyzet megállapítására, valamint annak érvényesítésére irányul, a gazdasági alanyokkal való közvetlen kapcsolatok által és elismerések kiosztása által azoknak a gazdasági alanyoknak, amelyek ügyviteli politikájukkal különösen hozzájárulnak a többnyelvűség felélénkítéséhez ebben a szférában.

A projektum keretében még 2004-ben megvalósult az első szakasz és a 2005-2006 időszakban folytatódott, ennek alapján szükség

mutatkozott arra, hogy a 2006-2007 évben is folytatódjon.

A projektum célja

A projektum célja a többnyelvűség érvényesítése a gazdasági-üzleti kommunikációban, amely kétségen kívül hozzájárul a közelség érzés kialakulásához, a másság megértéséhez és a különböző nemzeti és etnikai közösségek tagjai közt a közösség kialakításához.

A projektum ismertetése

Ez az alprojektum a többnyelvűség gazdasági-üzleti szférában való érvényesítésére irányul, továbbá serkenti és bátorítja a gazdasági alanyokat a többnyelvűség használatára saját gazdasági-üzleti kommunikációjukban.

Az alprojektum úgy van megfogalmazva, hogy több szakaszban is megvalósítható. Minden szakasz egy naptári évre vonatkozik, azaz egy naptári évig tart.

Az alprojektum minden szakasza két fázisban kerül megvalósításra.

Első fázis – a gazdasági alanyok gazdasági-üzleti kommunikációjában a többnyelvűség alkalmazása körüli helyzet megállapítása a helyszínen.

Ebben a részben a Tartományi Jogalkotási, Közigazgatási és Nemzeti Kisebbségi Titkárság megalakítja a Projektmegvalósítási Bizottságot, amelynek összetételében van a tartományi jogalkotási, közigazgatási és nemzeti kisebbségi titkár képviselője, a projekt munkatársa minősítésben pedig a nem kormányzati szervezetek képviselője.

A következő időszakban kivizsgáljuk a lehetőséget, hogy a középiskolákat is bevonjuk a kampány ezen fázisának a megvalósításába.

Második fázis – a begyűjtött anyag rendszerezése és elemzése, majd az elismerések kiosztása.

Ebben a fázisban a bizottság rendszerezi és elemzi a begyűjtött anyagot és az előzetesen megállapított ismérvek szerint megállapítja és a tartományi jogalkotási, közigazgatási és nemzeti kisebbségi titkárnak benyújtja a díjakra vonatkozó ajánlatokat, valamint a projektum végrehajtására vonatkozó egyedi tevékenységek és intézkedések javaslatát.

A díjak és elismerések megállapításának ismérvei:

- **teljesség és következetesség** – a nevek, a feliratok vagy az értesítések két vagy több nyelven való kiírása;
- **a környezet**, amelyben van a szemlélt gazdasági alany;
- a tulajdonos/igazgató, illetve a gazdasági alany **nemzeti hovatartozása**;
- a gazdasági alany **érdekeltsége** a nyelv használata iránt, illetve előnye azoknak az alanyoknak van, amelyek önszántából használják a kétnyelvűséget.

A célcsoport

A projektum megvalósításának a vajdasági gazdasági alanyokra kell hatnia, különösen azokra, amelyek a vegyes nemzeti közegekben tevékenykednek, illetve azoknak a többnyelvűség gazdasági-üzleti kommunikációban való alkalmazására irányuló üzleti politikájára.

A projektgazda

A projektgazda a Tartományi Jogalkotási, Közigazgatási és Nemzeti Kisebbségi Titkárság.

A projektum megvalósításának üteme

A projektum szakaszokban kerül megvalósításra, minden szakasz egy naptári év folyamán valósul meg. Minden szakasz két fázisban kerül megvalósításra. Az első fázis áprilistól decemberig tart, a második fázis a folyó év végén zárul, esetleg egy hónapos tolerancia idővel.

Finanszírozási források

A projektum költségeit Vajdaság Autonóm Tartomány költségvetéséből finanszírozzák.

ALPROJEKTUM

KÖNYV VAJDASÁG TÖRTÉNELMÉRŐL

KULCSSZAVAK

Vajdaság múltjában az 1790-1948 időszakra vonatkozó történelmi eseményeket "multiperspektivikus megközelítéssel" tematikusan feldolgozó alternatív oktatási eszköz formájában könyv tanulmányozása és kiadása.

Bevezető megjegyzések

A Könyv Vajdaságról alprojektum A multikulturalizmus és a tolerancia érvényesítése Vajdaságban projektum részét képezi, amelynek alapvető célja a nemzetek közötti bizalom erősítése Vajdaság polgárai közt, gazdája pedig a Tartományi Jogalkotási, Közigazgatási és Nemzeti Kisebbségi Titkárság.

A projektum lényegében az általános iskolák felső tagozatainak és a középiskolák oktatókádereinek képzésére irányul, a célcsoportok a Vajdaságban élő népek közös történelmének, kulturális és más egybefonódásának momentumairól való tudása fejlesztésének értelmében, kihangsúlyozva itt az 1848. évtől a modern társadalomig terjedő időszakot.

Az alprojektum közvetetten hatással lesz az általános iskola felső tagozatainak és a középiskolák tanulóinak a Vajdaságban élő népek közös múltjáról való ismereteinek növelésére.

Tekintettel arra, hogy a történelemkönyvek az utóbbi 15 évben etnocentrikus képet nyújtanak a múlttól és negatív nemzeti sztereotípiákat mutatnak be, a multikulturalizmus és a tolerancia Vajdaságban való fejlesztése érdekében nagyon fontos szerepet játszik a készülő Könyv Vajdaságról.

A projektum ismertetése

Az alprojektum a könyv megvalósítására, jellegére irányul, amely tematikailag feldolgozza a Vajdaság múltjára vonatkozó történelmi mozzanatokot, kihangsúlyozva az 1848. évtől a modern korig terjedő időszakot (rövid kitéréssel az 1990-es évekre). A kiadványnak a célja, hogy átfogó és tárgyilagos módon bemutassa és dokumentálja a Vajdaság területén élő valahány nép közös történelméből származó mozzanatokot. A könyv írásakor az ún. "multiperspektivikus megközelítés" kerül alkalmazásra. Ez azt jelenti, hogy egy esemény néhány nemzeti történelem távlatából lesz áttekintve, annak érdekében, hogy minél reálisabb legyen annak ismertetése. Ugyancsak, több helyet kap a szociális történelem, az etnikumok közötti viszonyok és a közös örökség történelme. A könyv a szerb és a magyar nyelven kívül a Vajdaságban hivatalos használatban levő nyelveken is megjelenik.

A Könyv Vajdaságról munkacímű könyv a vetélkedőre készített skriptában foglalt témakör feldolgozását tartalmazza, amely híres történészek, szociológusok és az anyag más ismerői, valamint a tartományi jelentőségű művelődési intézmények közreműködésével kerül megvalósításra.

A könyv kidolgozásában a hazai és külföldi hírneves történészekon kívül részt vesznek még a Demokráciai és Délkelet-Európai Megbékélési

Központ (CDRSEE) szakemberei is, amelyekkel elvben már megbeszéltük az együttműködést. A központ tapasztalata jelentős a Könyv Vajdaságról projektum szempontjából, mert a CDRSEE nagy sikerrel a befejező szakaszához ért egy saját, hasonló, de sokkal bővebb projektumnak, amely Délkelet-Európa országaiban alternatív történelemtörténelemkönyv lesz.

Könyv Vajdaságról igényt tart arra, hogy kiegészítő oktatási eszközként használják, elsősorban a történelem tanításában, de más oktatási tantárgyakban is, ahol célszerűnek bizonyul.

Az alprojektum két alapvető szakaszban kerül megvalósításra:

1. szakasz – az anyag kidolgozása, nyomtatása, fordítása és elosztása (a megvalósítás üteme 2006 júliusától 2007 májusáig várható),

2. szakasz motiváló tanácskozások szervezése a Vajdasági oktatói káderek számára. Az alprojektum értékelése. Lehetséges a könyv további kiadásainak a megjelenése – második időszak (a megvalósítás üteme 2007 szeptemberétől 2007 decemberéig várható).

A projektgazdák

A projektgazda a Tartományi Jogalkotási, Közigazgatási és Nemzeti Kisebbségi Titkárság. Az alprojektum a Vajdaság AT területén működő oktatási intézmények és a Szalonikiben székelő Délkelet-Európai Megbékélési Központ közreműködésével kerül megvalósításra. Az alprojektum megvalósításába bekapcsolódhatnak még a tartományi jellegű művelődési intézmények, egyetemi karok, oktatással foglalkozó nem kormányzati szervezetek, stb.

Finanszírozási források

Az alprojektum első szakaszának költségeit (a kiosztással bezárólag) A VAT költségvetéséből finanszírozzák, az eszközök pedig támogatásokból lesznek biztosítva (a potenciális támogatók közt vannak a Balkan Trust for Democracy, Canadian International Development Agency és a Swiss Agency for Development and Cooperation).

Az alprojektum második szakaszának költségeit (tanácskozások és az alprojektum értékelése) a VAT költségvetéséből finanszírozzák. A CDRSEE közreműködésével a póteszközök a támogatásokból lesznek biztosítva.

ALPROJEKTUM

ETNO NAP

KULCSSZAVAK

A Vajdaságban élő nemzeti közösségek bemutatásának megszervezése az oktatási intézmények szintjén.

Bevezető megjegyzések

Az Etno-nap alprojektum A multikulturalizmus és a tolerancia érvényesítése Vajdaságban projektum részét képezi, amelynek alapvető célja a nemzetek közötti bizalom erősítése Vajdaság polgárai közt, gazdája pedig a Tartományi Jogalkotási, Közigazgatási és Nemzeti Kisebbségi Titkárság.

Az alprojektum a célcsoportoknak a Vajdaságban található másságokról való tudata és ismerete fejlesztésére, azaz a másság mint a térség előnyeinek és gazdagságának az elfogadására irányul. Az alprojektum tevékenységei magukban foglalják a Vajdaságban élő egyes nemzeti és etnikai közösségek és azok kulturális, népművészeti, történelmi, gasztronómiai és más jellegzetességei bemutatásának a megszervezését és megvalósítását.

Az alprojektum célja

Az alprojektum célja a Vajdaságban élő különböző nemzeti közösségek másfajta kultúrájáról, népművészetéről, történelméről és más sajátosságairól való tudat és ismeret fejlesztése, továbbá ezen másság mint előny és gazdagság elfogadása.

A projektum ismertetése

Az alprojektum tevékenységei a Vajdaságban élő egyes nemzeti és etnikai közösségek és azok kulturális, népművészeti, történelmi, gasztronómiai és más jellegzetességei bemutatásának a megszervezésére és megvalósítására irányulnak, és pedig minden nap más-más kisebbség kerül bemutatásra. Szervezeti szempontból az Etno-napot egy-egy oktatási intézmény valósítaná meg a projektgazda utasításai és irányelvei alapján.

Ezt a bemutatót a kiválasztott oktatási intézmény saját kereteiben valósítja meg, a bemutató keretein belül pedig a térségben élő nemzeti és etnikai közösségek sajátosságai lesznek láthatóak.

Egy nemzeti közösség bemutatása egy nap folyamán történik és havonta egy bemutató várható (egy oktatási intézmény keretében).

Célcsoport

Az alprojektum megvalósítása elsősorban az alprojektum témaköre felé irányuló pozitív hatások létrejöttét célozza meg az általános iskola felsőbb tagozatos és a középiskolai tanulóknál. Az alprojektum annál a populációnál lesz leghatásosabb, amely közvetlen részt vesz a megvalósításban.

Projektgazdák

A projektgazda a Tartományi Jogalkotási, Közigazgatási és Nemzeti Kisebbségi Titkárság. Az alprojektum a Vajdaság AT területén működő, egyes rendezvények szervezésében résztvevő oktatási intézmények közreműködésével kerül megvalósításra. Az alprojektum megvalósításába bekapcsolódhatnak még a tartományi

jelentőségű művelődési intézmények, a nemzeti közösségek nemzeti tanácsai, valamint a nemzeti közösségek némely egyesületei.

A projektum megvalósításának üteme

Az alprojektum két fázisban kerül megvalósításra:

1. fázis – a bemutatóhoz szükséges ismérvek, irányelvek és utasítások kialakítása, továbbá az egyes oktatási intézmények szerinti bemutatók tervének és programjának a kidolgozása (a gazda a művelődési intézményekkel, a konkrét területekkel foglalkozó szakemberekkel és más alanyokkal egyetemben) – a határidő 2006. decembere,

2. fázis – a bemutató oktatási intézmények általi megszervezése, összhangban a 2007. év január-júniusi, azaz szeptember-decemberi időszakára vonatkozó tervével és programjával.

Finanszírozási források

A projektum költségeit Vajdaság Autonóm Tartomány költségvetéséből finanszírozzák. Az eszközök részben a költségvetési eszközökből, a póteszközöket pedig támogatásokból lesznek biztosítva.

ALPROJEKTUM

A NEMZETEK KÖZÖTTI VISZONYOK HELYZETÉNEK ÉRTÉKELÉSE A VAJDASÁGI FIATALOK KÖRÉBEN

KULCSSZAVAK

Kutatások szakszerűen megfogalmazott kérdőívek által a vajdasági fiatalok különböző kultúrákhoz, vagyis más Vajdaságban élő nemzeti közösségek tagjaihoz való viszonyulására vonatkozó helyzetről.

Bevezető megjegyzések

A nemzetek közötti viszonyok helyzetének értékelése a vajdasági fiatalok körében alprojektum A multikulturalizmus és a tolerancia érvényesítése Vajdaságban projektum részét képezi, amelynek alapvető célja a nemzetek közötti bizalom erősítése Vajdaság polgárai közt, gazdája pedig a Tartományi Jogalkotási, Közigazgatási és Nemzeti Kisebbségi Titkárság.

Az alprojektum célja a vajdasági fiatalok és általában a célcsoport különböző kultúrákhoz, vagyis más Vajdaságban élő nemzeti és etnikai közösségek tagjaihoz, illetve a más kultúrához, származáshoz, stb. való viszonyulására vonatkozó tényleges helyzet megállapítása.

Az alprojektum szakszerűen megfogalmazott körkérdések által kerül megvalósításra, kb. 100 vajdasági oktatási intézmény, illetve egy-egy oktatási intézményből 80-100 tanuló mintája alapján.

Az alprojektum célja

A vajdasági fiatalok különböző kultúrákhoz, vagyis más Vajdaságban élő nemzeti közösségek tagjaihoz való viszonyulására vonatkozó helyzet megállapítása.

A projektum ismertetése

Az alprojektum tevékenységei a célcsoportok körében kérdőívek alapján történő kutatások megvalósítására, továbbá a begyűjtött anyag feldolgozására és a kérdőívekben kapott eredmények alapján a helyzet értékelésére irányulnak.

Az kérdőíves anyag elkészítéséhez különböző területről angazsálni kell szakembereket, elsősorban pszichológusokat, pedagógusokat és szociológusokat. A kérdőívek általi kutatási tervet követően az anyag feldolgozása és a körkérdéssel kapott eredmények értékelése következik. A körkérdés eredményei értékelésének vázlata az angazsált szakemberek szakmája és tapasztalata alapján lesz megállapítva. Ezeknek a kutatásoknak az értékelései többszörösen hasznosak lesznek a helyzetnek a Tartomány illetékes szervei és intézményei általi megállapításában és megfelelő intézkedések fogantatásában ezen a téren a következő időszakban.

A megvalósítás második fázisában a tevékenységek az értékelési rendszer kialakítására és annak az oktatási intézmények éves programjaiba való beépítésére irányulnak.

Célcsoport

Az alprojektum tevékenységei a helyzet kutatására irányulnak a vajdasági 13-19 éves korú fiatalok, illetve az általános iskolákban a felső tagozatok és a középiskolák tanulói közt.

Az alprojektum az első fázisban a 100 vajdasági oktatási intézmény, illetve az oktatási intézmény 80-100 tanulójának a mintáján valósul meg. Ennek megfelelően várható 10 000 kérdezett részvétele.

Projektgazdák

A projektgazda a Tartományi Jogalkotási, Közigazgatási és Nemzeti Kisebbségi Titkárság, az alprojektum pedig a Vajdasági Pedagógiai Intézet pszichológus, pedagógus és szociológus szakemberei, valamint az oktatási intézmények pedagógusai és illetékes személyei közreműködésével kerül megvalósításra.

A projektum megvalósításának üteme

Az alprojektum megvalósítását 2007. kezdetére terveztük.

Az alprojektum megvalósításának első fázisában (kísérleti szakasz) szociológus, pedagógus és pszichológus szakemberekkel együtt kidolgozzuk a körkérdés anyagát és elvégezzük a körkérdéseket a tervezett minták alapján.

Az alapgondolat az, hogy egy ilyen értékelési rendszert beépítsünk az oktatási intézmények éves programjába és annak állandó tevékenységként kell működnie, amelyet a Vajdaság AT Végrehajtó Tanácsa fog finanszírozni, ez pedig a projektum megvalósításának második fázisa (folyamatos szakasz).

Finanszírozási források

A projektum költségeit Vajdaság Autonóm Tartomány költségvetéséből finanszírozzák.

ALPROJEKTUM

CSATLAKOZZUNK

KULCSSZAVAK

Az Európai Unióról szóló kiadvány újbóli kiadása, azzal a céllal, hogy "minden" vajdasági középiskolai tanuló kézhez kapja.

Bevezető megjegyzések

Az eddig elvégzett kutatások, sajnos, arra utalnak, hogy a középiskolai tanulók Szerbia területén, tehát Vajdaságban sem jutnak az Európai Unióról való rendszeres és pontos intézményesített ismeretekhez. Ez a téma nemcsak hogy nincs jelen a középiskolák tanterveiben, hanem nagyon kevés a lehetőség arra, hogy ezek a fiatal emberek más módon értesüljenek erről a témáról. Természetesen, úgy, mint más területeken is, ahol az igazi értesülések korlátozottak, téves értesülésekre, félígazságokra kerül sor, amelyek lényegében leginkább politikai céllal terjednek.

Az ilyen helyzet, sajnos, sok fiatalnál kiváltja a téma és az ötlet iránti ellenszenvet, illetve érdektelenséget és ellenállást eredményez.

A projektum célja

Releváns dokumentumoból a fiatalok tudásszintjének növelése az Európai Unióról.

A projektum ismertetése

A belgrádi székhelyű Belgrádi Emberjogi Központ NVO nagyon jó minőségű brosrát adott

ki Csatlakozzunk címmel, amelyet a szerbiai középiskolai tanulóknak szánt.

Ezzel a kiadvánnyal hozzáférhető és átlátható módon ír az Európai Unióról, annak létrejöttéről, intézményeiről és dokumentumairól.

A belgrádi székhelyű Belgrádi Emberjogi Központ NVO szerződés alapján díjmentesen átruházná a kiadvány megfelelő példányszámú utánnymtatására vonatkozó jogosultságot, azzal, hogy a kiadványnak 800 példányát a projektum megvalósítójának adja át. Úgyisntén a NVO munkatársai díjmentesen részt vesznek a tribünökön, bemutatókon és a műhelymunkában a kiadvány szétosztásakor.

Vajdaság AT területén kb. 22 000 középiskolai tanuló van, tehát ez a kerete a kiadvány példányszámának, azzal, hogy minden középiskolai tanuló megfelelő magyarázattal kapja.

Célcsoport

Az alprojektum tevékenységei a Vajdaság AT területén levő középiskolák tanulóit célozzák meg.

Projektgazdák

Az alprojektgazda a Tartományi Jogalkotási, Közigazgatási és Nemzeti Kisebbségi Titkárság, az alprojektum pedig a belgrádi székhelyű Belgrádi Emberjogi Központ NVO, az oktatási intézmények pedagógusainak és illetékes személyeinek a közreműködésével kerül megvalósításra.

A projektum megvalósításának üteme

Az alprojektum megvalósításának kezdetét 2006 derekára terveztük.

Az alprojektum megvalósításának első fázisában a belgrádi székhelyű Belgrádi Emberjogi Központ NVO szakembereinek közreműködésével átvesszük a kiadvány nyomtatásához szükséges előkészületeket, lebonyolítjuk a szolgáltatás beszerzéséhez szükséges eljárást és kinyomtatjuk a kiadványt.

A megvalósítás második fázisában 2006 szeptemberétől 2006 decemberéig

tanácskozások, műhelyek és nyilvános bemutatók megszervezése által az iskolákban szétosztjuk a kiadványt.

Finanszírozási források

A projektum költségeit Vajdaság Autonóm Tartomány költségvetéséből finanszírozzák, illetve a póteszközök támogatásából és más forrásokból lesznek biztosítva.

